

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Paulini Béla*

Cím: *Szívek, színek illatok halódása*

Forrás: *Szózat*

Bp.
(Hely)

1921. XII. 11
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

665(09)

Hely

Idő

"1921"

Szen

Helys

Szívek, színek illatok halódása

A Tabánban, ott az Attila-körút 35. szám alatt viaszgyertyák lógnak egy boltablakban s néhány színes mécses üldögél. Az ajtó fölött, mellett, kopott zöld táblák, adig lehet elolvasni a fölírást: „Benedek Sámuel viaszöntő.”

Viaszöntő... Még nem ölte meg őket a villanyvilágítás? Persze, persze, különösen ünnepies alkalmakkor — még gyujtanak itt-ott viaszgyertyát. (Nagy, városi templomokban ugyan már inkább csak villamosgyertyák égnek.) Ó, milyen nemes illata van az égő viaszgyertyának; nincsen illata, bezzeg a villamosgyertyának, — pedig milyen büszke e kitalálásra az emberiség. Bűdös a „petroleumgyertya”. De meg ezek a viaszöntő mézeskalácsosok csinálják a cifra, virágos, tükrös mézeskalácsszíveket is: mézeskalácsszív, igazi szív, mézeskalácsosok, igazi csók, ez volt a sorrend. Aztán megint viaszgyertya — a halál kapujában... Nemes, szinte költői foglalatosság viaszgyertyát, mézes, tükrös szívet csinálni.

Eg a pirosernyős lámpa, mert este van. A bolt hátsó ajtaja is nyitva. Látom, vacsoráznak... Én addig szememet etetem... Üvegedényekben mézes csókok szoronganak. Az üveges szekrényben sárga viasztekercek. Amott karvastagságu gyertya, körülötte vékonyabak. A gyertyák fejedelme ő? S ezek a többiek az udvar? A népség — vékony gyertyácskák — jó messze, oldalvást, halomban heverésznek. A fűgyertya alatt nagy darab nyersviasz. Bizonytalan sors előtt áll az ilyen nyersviasz. Ha föltekint a fölötté parádézó gyertyafejedelemre — mely arra hivatott, hogy különösen ritka alkalmakkor tündököljön —, bizonyára fölsóhajt: „Ó, ha belőlem is ilyet öntenének!” Mert: „padlóviasz is kapható”.

A hatvanas évek végén volt has a mézeskalácsos, még a nemes céhek idejében. A nyolcvanas években vette meg a boltot Róbertől, aki bátyja neki. Ezer pengőért vette.

— Tu, mein Gott — így az asszony —, ezer forint, máma még kimondani is neveltség.

— S miféle az a cifra, aranyos, vén gyertya?

— Az bizony még a Biedermayerből való... Emlék... Hogy ilyenek is voltak... Nemsokára talán már semilyenek sem lesznek... Azelőtt, régente, két legénnyel, két inassal dolgoztam; mostan magam is sokszor állok munkanélkül. Forint-husz volt a segéd fizetése hajdanában. Persze nem napjára, hetenkint. A legjobbnak három. Abból is jól megélt. Mert teljes ellátása is volt, koszt kvártély. Esztergom megyében négyesfogattal jártunk vásárokra. A kocsis, egész uton kiabált, Gyuri, Juli, Sárga, Szellő, gyűl! Fejér megyében két lóval faluztunk, mert ott jobb utak voltak. Aszód vidékén taligával, mert ott homok volt. Fehér, várról...-ra forint-husz a fuvar.

— Odaválási vagyok, — jegyzem meg.

— Micsoda? — kiált föl az asszony. — Hogy is hívják az urat?

Megmondom még egyszer, hangosabban.

— Nohát én meg a Kneif leánya vagyok.

Kneif a falumbeli gyertyaöntő, mézeskalácsos volt, amíg élt. Töméntelen tükrös, fölírtos „sifli”-szív volt a sátrában vásári alkalmakkor. De gyereke is, odahaza, vagy huszonnégy... Nohát ilyenek voltak ezek a mézeskalácsos dinasztiák: összeházasodtak, mint a hercegek.

Beszél a viaszöntő:

— Hát bizony sokat sátoroztunk, éjfélről éjféle.

Folytatja az asszony:

— Bucsuk előtt már hetekkel jöttek apámhoz a módosabb parasztleányok. Kneif bácsi, magának megmondom, ez és ez a neve nekije. És a kedves nevét kellett rákanyarítani a szívre: hogy aztán a vásárban megvehesse a legény, évődhesen, no, éppen itt van egy a te neveddel. A versben nem lehetett válogatni, de nem is kellett. Azt nagyon is szerették, hogy bor, pipa, leány, áldott adomány. A Petőfi csinálta.

Legyint az öreg:

— A régi sárga kalács, értve figurás, huszár, már nem kell. Az igaz, ennek más oka is van. Sok rosszat csináltak. Csak a figura maradt a régi, a huszár, a kard, a pólyásbaba, a kalács már csak valami kotyvalék, elég gazemberség. Szívet még csinálunk. A régi világban a szív egy krajcártól forintig. A forintos már akkora volt, mint parasztháznál a tükrös. Most száz korona a legnagyobb. De ritka holló, a fehér. És a márc sem divatozik már. Régente? Fejér megye ugyan nem volt nagyon jó márc-vidék, de azért félakóra valót eladtunk akármikor. Tükrös szívek sem igen vannak már. Nagy foga van a tükrörnek.

— Tessék megírni — beszél az asszony, — hogy mi csináljuk a legjobb...

— Sss... — inti le a viaszöntő a feleségét. — Nem vagyunk mi cigányok. Csak az dícséri a magá lovát.

Alighanem egészen nesztelenül, csendeskészen, finoman fog kimulni a világból a legfinomabb mesterség.

És Róbert bácsi, az aggastyán, a hábosok öregapja, aki még a céhtől kapta a mesterlevelet? Künn éldegél a Budaörsi-uton. Még éldegél... Kicsiny háza van ott, telke... Ez a Róbert bácsi, aki eladta a kis tabáni boltot a Sámuelnek, — aki azt a Mézfalvitól vette, — még régebben, de sokkal régebben, még kevesebb pengőért. S ki volt a Mézfalvi? (Milyen különös, talán kissé erőszakolt, de valóságos mézesbábos név!) Tabáni polgár volt, — igen-igen régen. A negyvennyolc körüli időkben volt ő a gazda s ifju éveiben Laknernek hívták. „Kemény magyar érzésű ember volt, erős negyvennyolcas volt, hát a Bach beszantására — Mézfalvi lett”.

Mézfalvi, viaszgyertya, tükrös, mézes szív... Nincsen már márc-vidék... Halódnak a viaszgyertyák is, mézes szívek, kedves színek, nemes illatok.

...velem jó hosszú ideig csupán padlót kentek. Voltak ilyen viaszöntők is Pesten.

Paulini Béla.